

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2021. február 9.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

Az 50 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóra az alábbi linken 2021. február 9-15. között:
http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2021. február 15-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyné Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

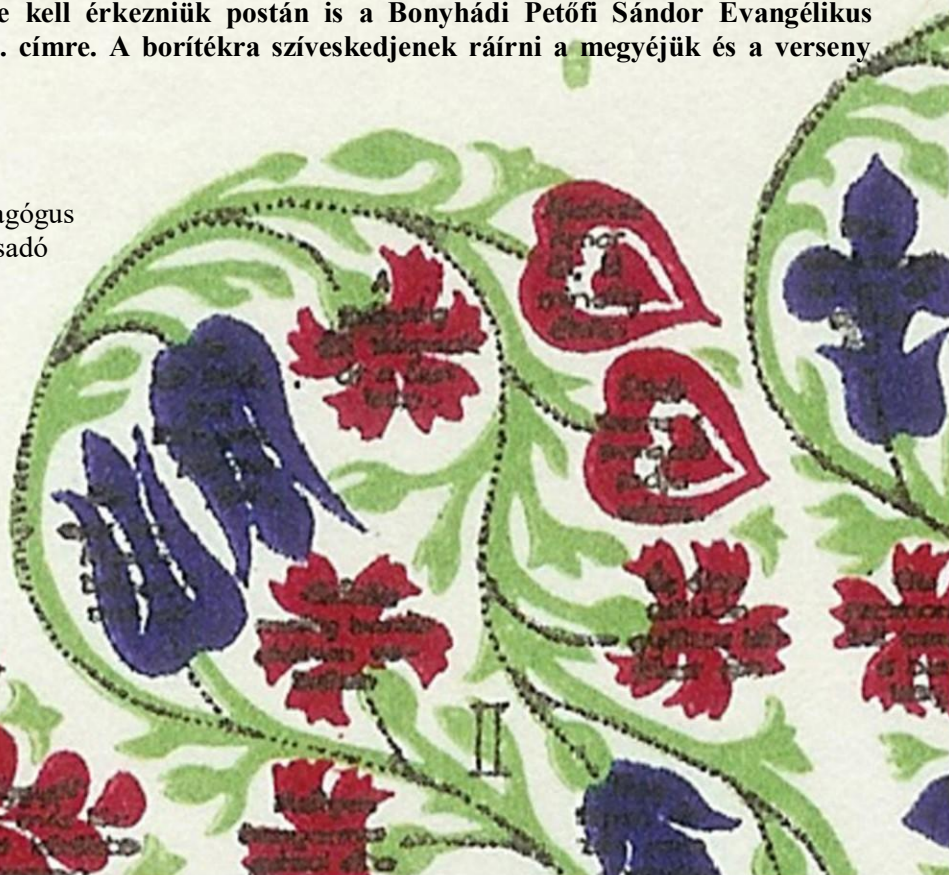
Lektorálta:

Gyórfy Lilla szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Szövegértési feladatok**Olvasd el figyelmesen a szöveget! Utána válaszolj a feltett kérdésekre!**

Mese a világszáró fiúról (1. rész)

Hol volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl, volt egyszer egy szegény ember. Nagyon szegény volt a családja, alig volt mit a tejbe aprítaniuk. Mit volt mit tenni, elhatározták, hogy a feleségével együtt hosszú útra indulnak szerencsét próbálni. Felesége sült maguknak hamuban sült pogácsát, elbúcsúztak a szeretteiktől, és aztán egy nap útnak eredtek. Mentek erdőkön, mezőkön, úttalan utakon, s egyszer csak – mit látnak szemeik? - a tengerhez értek. Hát most hogy menjenek át ezen a rengeteg nagy vízen? De nem kellett sokat várniuk, mert arra járt egy nagy hajó. Azt kérdi a hajó kapitánya:

- Hát ti hogy kerültök ide, ahol a madár se jár?

Azt mondja a szegény ember bizakodva:

- Mi bizony szeretnénk átkelni a nagy vízen, mert a túlsó parton megtaláljuk a szerencsénket.
- Aki keres, talál – mondja a kapitány, és felvette a fedélzetre a szegény embert meg a feleségét.

Hej, elálmétkodtak, hogy mekkora víz volt ez, nagyobb volt, mint az Óperenciás-tenger! Néhány nap múlva kikötöttek, megköszönték a kapitány jóságát, és elkezdtek keresni a szerencsájüket. Mentek, mentek, mendégéltek, amikor egy nagy városba értek. A szegény ember kitanulta a kocsikészítés mesterségét. Csak úgy csillogtak-villogtak a keze alól kikerült kocsik, a csodájára jártak a népek. Majd egy nap a felesége így szólt hozzá:

- Nemsokára eggyel többen leszünk, akiről gondoskodnod kell majd...

A szegény ember meg sem szólalt, csak örömeben megölelte az asszonyát.

- Meglásd, hogy sokra viszi majd a fiunk. Mert fiú lesz, úgy sejtem – súgta a feleségének.

Telt-múlt az idő, és hamarosan már hárman keresték a szerencsájüket a nagy vízen túl.

(Folytatás a következő fordulóknban.)

Feladatok

1. Az ember sokat dolgozik azért, hogy munkájának eredménye legyen. Írd ki a történetből azokat a szereplőket, akiknek a munkája eredményre vezet a szöveg szerint!

9/

Aki valamilyen munkát végez a szöveg szerint:	Mi a feladata?	Mi a munkájának az eredménye?

2. Vizsgáld meg a mesei kifejezések jelentését a szövegben! Húzd alá a pontos megfelelőjét a két lehetséges válasz közül!

6/

- a) alig volt mit a tejbe aprítaniuk *a házaspár sokat éhezett*
nem tudtak tejbegrízt készíteni
- b) mentek erdőkön, mezőkön, úttalan utakon *ismeretlen tájakon kirándultak*
hosszú, fárasztó volt az útjuk
- c) mit látnak szemeik? *nem hittek a szemüknek, csodálkoztak*
végre meglátták a tengert, amit annyira vártak
- d) telt-múlt az idő *néhány (8-9) hónap telhetett el*
szinte észrevétlenül telt el sok-sok évtized
- e) a csodájára jártak a népek *mindenkinek nagyon tetszik*
nem hitték el, hogy mit csinált
- f) elindulnak szerencsét próbálni *egy kis jutalomban reménykedtek*
keresik a jobb megélhetési lehetőségüket

3. Írj rokon értelmű szavakat, kifejezéseket a szövegből származó részletek mellé! Figyelj arra, hogy a jelentésük pontosan azonos legyen!

5/

elálmélkodtak:

elbúcsúztak a szeretteiktől:

eggyel többen leszünk:

ahol a madár se jár:

Aki keres, talál.

Elérhető pontszám: 20 pont

Elért pontszám: ____

Helyesírási feladatok

1. Lázár Ervin meséjében összesen 20 helytelenül írt szót rejtettünk el. Húzd alá valamennyit, és írd a hibás szó fölé a hibátlan alakot! **20/**

Lázár Ervin: A lyukas zokni

Volt egyszer egy lyukas zokni. Új korában nem akárki lehetett, mert előkelő anyagból készült, és hetyke kék minták ékesítették. De hát most már megöregedett. S mondom, volt ralyta egy lyuk. Amolyan pöffeszkedő, cafrangos szegéjü. Bennt laktak egy rozoga szekrény legrozogább fiokjának legajján.

– Azért én szebb vagyok nálad – mondta a lyuk a zokninak.

– Mi – csodálkozott a zokni -, még hogy szebb?! Mitől vagy szebb?

– Mert átlátni rajtam – mondta a lyuk.

– Ugyan – oktatta a zokni -, rajtam épen az a szép, hogy nem vagyok átlátccó, s nézd meg a gyönyörűséges kék mintáimat!

– És piszkos is vagy – fojtatta a lyuk, fittyet hányva az oktatásra -, én bezeg soha sem piszkolodom be.

Ezen a zokni elgondolkodott.

– Na, ugye! – hangoskodott a lyuk. – Te is belátod. Nem is méltányos, hogy én ilyen kicsi vagyok, te meg ilyen nagy.

Fogta magát, nőt egyet. Most már alig maradt valami a zokniból. Nagyobb volt a lyuk, mint a maradék zokni.

– Tejjesen tönkretesz! – sírándozott a zokni.

– Örülj, hogy ilyen gyönyörű lyukal lakhatsz együtt – fölényeskedett a lyuk, és még nagyobb lett.

– Jaj, megölsz! – kiáltott a zokni, és akkor a lyuk nagy pöffeszkedve akkora lett, hogy a zokniból nem maradt semmi. De ahogy eltűnt a zokni, úgy a lyuk is. Mert ha zokni nincs, lyuk sincs.

Igy aztán a nem létező lyuk most sírhat a nem létező zokni után.

2. a) Melyik szó áll az első helyen a következő szavak betűrendbe sorolásakor? Húzd alá! 2/

- celofán, cella, céloz, célkereszt
- délelőtti program, delfinek játéka, delelő gulya, deli termetű, déli vonat

b) Melyik szó áll az utolsó helyen a következő szavak betűrendbe sorolásakor? Húzd alá! 2/

- hejehujázik, helyár, helyes, héjaz, héja
- honanya, honatya, hónalj, hon, hónap

3. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat! 6/

bosszúság _____

boltos _____

fáradtság _____

aranyalma _____

oxigén _____

délidő _____

4. Húzd át vízszintes vonallal a következő szópárok hibásan írt alakját! Vigyázz, mert van olyan sor, ahol mindkét alak hibás, és olyan is, ahol mindkettő hibátlan! 10/

papagáj – papagály

elől – elől

bilentyű – billentyű

kertje – kertye

monta – mondta

varta – varrta

agancs – aggancs

keztyű – kesztyű

bodza – boddza

minnyájan – mindnyáyan

5. Egészítsd ki a szavakat az alábbi betűk rövid vagy hosszú alakjával!

a) –u / –ú

10/

__jjnyi, __jonc, ár __s, f __ldoklik, __tas, tan __, gyan __sított, od __, k __lt __ra, __n

b) –t / –tt

10/

taní __at, bon __at, ce __hal, befő __, parke __a, o __hon, bizo __ság, te __es, ére __len, pa __ogtat

Elérhető pontszám: 60 pont

Elért pontszám: _____